

ΦΥΛΛΑΔΙΟ 12

ΥΠΕΡΒΟΛΗ

Βασική Θεωρία

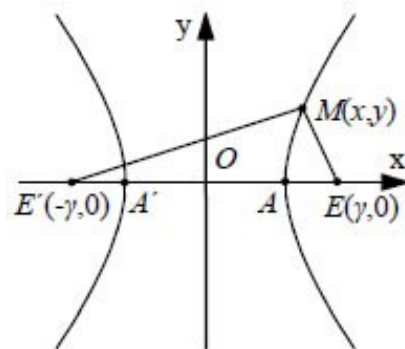
Ορσ. Υπερβολή με εστίες τα σημεία E' και E ονομάζεται ο γεωμετρικός τόπος C των σημείων του επιπέδου των οποίων η απόλυτη τιμή της διαφοράς των αποστάσεων από τα E' και E είναι σταθερή και μικρότερη του $(E'E)$

Αν η υπερβολή C έχει εστίες τα E' , E και σταθερή διαφορά 2α , τότε: $M \in C \Leftrightarrow |(ME') - (ME)| = 2\alpha$

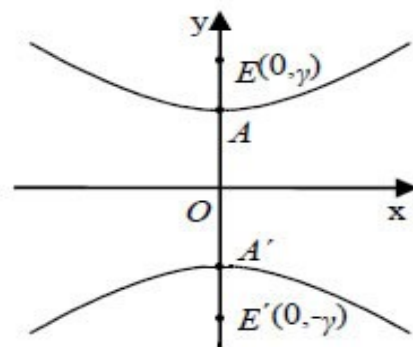
Εστιακή απόσταση: Ονομάζεται η απόσταση των εστιών της

Εξίσωση της υπερβολής με σταθερή διαφορά 2α και

i. εστίες $E'(-\gamma, 0)$, $E(\gamma, 0)$: $\frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$, όπου $\beta = \sqrt{\gamma^2 - \alpha^2}$

ii. εστίες $E'(0, -\gamma)$, $E(0, \gamma)$: $\frac{y^2}{\alpha^2} - \frac{x^2}{\beta^2} = 1$, όπου $\beta = \sqrt{\gamma^2 - \alpha^2}$

Ισοσκελής Υπερβολή: Όταν $\alpha = \beta$

Εξίσωση Ισοσκελούς Υπερβολής: $x^2 - y^2 = \alpha^2$

Εκκεντρότητα Ισοσκελούς υπερβολής: $\varepsilon = \sqrt{2}$

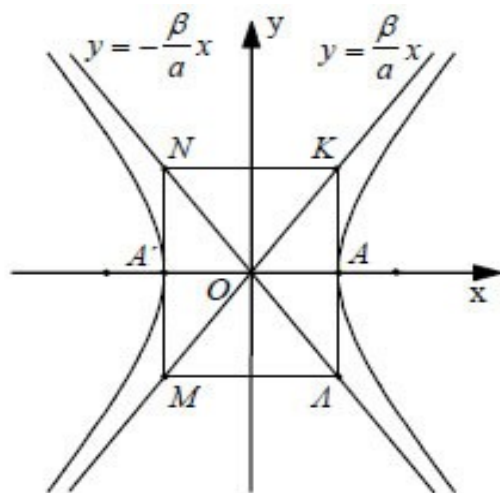
Ιδιότητες Υπερβολής

- Έχει άξονες συμμετρίας τους $x'x$ και $y'y$ και κέντρο συμμετρίας την αρχή των αξόνων
- Η υπερβολή C βρίσκεται έξω από την “ταινιά” των ευθειών $x = -\alpha$ και $x = \alpha$
- Έχει την ανακλαστική ιδιότητα
- Όταν οι εστίες βρίσκονται στον άξονα $x'x$ τότε έχει κορυφές τα σημεία $A'(-\alpha, 0)$ και $A(\alpha, 0)$ και ασύμπτωτες τις ευθείες: $y = \frac{\beta}{\alpha} \cdot x$, $y = -\frac{\beta}{\alpha} \cdot x$. Έχει εκκεντρότητα $\varepsilon = \frac{\gamma}{\alpha} > 1$
- Όταν οι εστίες βρίσκονται στον άξονα $y'y$ τότε έχει κορυφές τα σημεία $A'(0, -\alpha)$ και $A(0, \alpha)$ και ασύμπτωτες τις ευθείες: $y = \frac{\beta}{\alpha} \cdot x$, $y = -\frac{\beta}{\alpha} \cdot x$

Ορθογώνιο βάσης της υπερβολής C : $\frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$,

λέγεται το ορθογώνιο που έχει κορυφές τα σημεία:

$K(\alpha, \beta)$, $\Lambda(\alpha, -\beta)$, $M(-\alpha, -\beta)$, $N(-\alpha, \beta)$

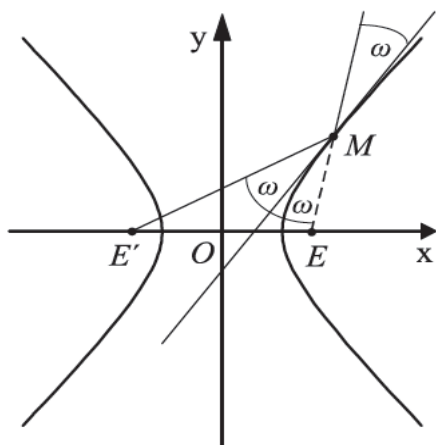
Εξίσωση εφαπτομένης στο σημείο επαφής $M(x_1, y_1)$

i. της υπερβολής C : $\frac{x^2}{\alpha^2} - \frac{y^2}{\beta^2} = 1$, ε : $\frac{x \cdot x_1}{\alpha^2} - \frac{y \cdot y_1}{\beta^2} = 1$

ii. της υπερβολής C : $\frac{y^2}{\alpha^2} - \frac{x^2}{\beta^2} = 1$, ε : $\frac{y \cdot y_1}{\alpha^2} - \frac{x \cdot x_1}{\beta^2} = 1$

Ανακλαστική Ιδιότητα: Η εφαπτομένη μιας υπερβολής σε ένα σημείο της M διχοτομεί τη γωνία $E'ME$, όπου E' , E οι εστίες της υπερβολής

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

Θέμα 2ο

16128. Δίνεται η υπερβολή (C) : $\frac{x^2}{16} - \frac{y^2}{9} = 1$.

α) Να βρείτε τις συντεταγμένες των εστιών E' και E .

β) Αν το N είναι τυχαίο σημείο της (C) , να βρείτε την τιμή της διαφοράς $|(NE') - (NE)|$.

γ) Να σχεδιάσετε την υπερβολή (C) .

17942. Δίνεται η κωνική τομή με εξίσωση (C) $\frac{x^2}{4} - \frac{y^2}{9} = 1$.

α) Να προσδιορίσετε το είδος της κωνικής τομής και να βρείτε μία εστία της.

β) Να εξετάσετε αν το σημείο $M(1, 2022)$ μπορεί να ανήκει στην (C) .

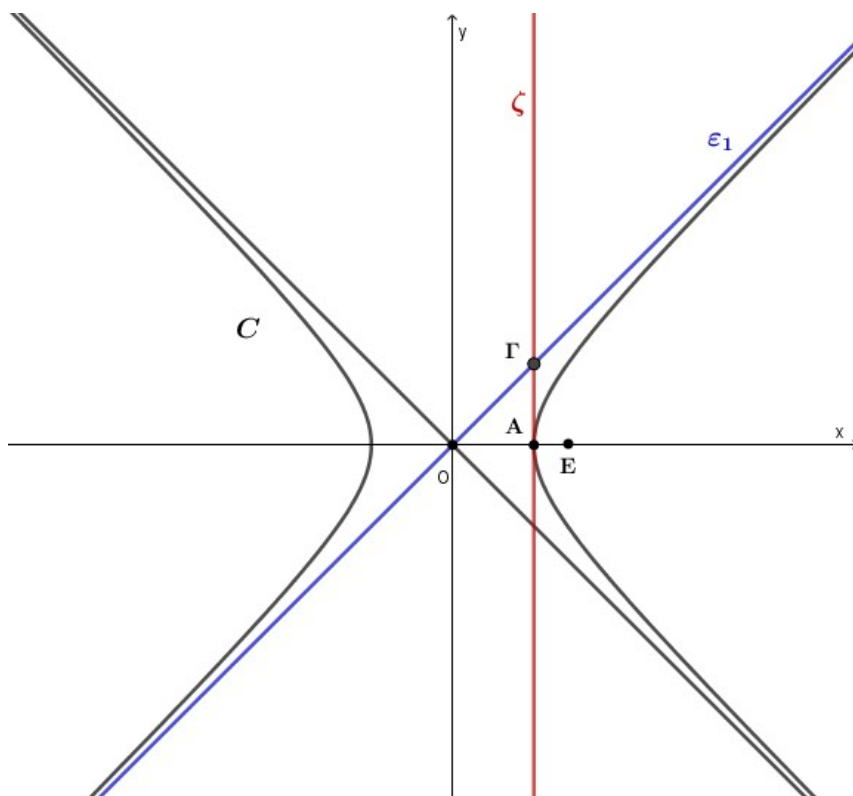
20721. Δίνεται η υπερβολή C με εξίσωση $\frac{x^2}{9} - \frac{y^2}{16} = 1$.

α) Να βρείτε τις εστίες της C .

β) Να βρείτε τις εξισώσεις των ασυμπτωτών της C .

γ) Να σχεδιάσετε την υπερβολή C και τις ασύμπτωτές της στο ίδιο σύστημα αξόνων.

20869. Στο παρακάτω σχήμα φαίνονται η υπερβολή $C: x^2 - y^2 = 1$, η εστία της E , η εφαπτομένη της ζ στο σημείο $A(1,0)$ και το σημείο Γ στο οποίο αυτή τέμνει την ασύμπτωτη ευθεία ε_1 της υπερβολής.

α) Να βρείτε τις εστίες E', E και τις ασύμπτωτες $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ της υπερβολής.

β)

- i. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης ζ .
- ii. Να αποδείξετε ότι το σημείο Γ έχει συντεταγμένες $(1,1)$.

21218. Δίνονται οι υπερβολές $(C_1): x^2 - y^2 = 1, (C_2): y^2 - x^2 = 1$.

α) Να αποδείξετε ότι οι εστίες της C_1 είναι οι $E_1(\sqrt{2}, 0), E'_1(-\sqrt{2}, 0)$.

β) Αν E_2, E'_2 οι εστίες της C_2 τότε να αποδείξετε ότι το $E_1 E_2 E'_1 E'_2$ είναι τετράγωνο.